

NUMERO 1 / 2011 HELMIKUU

KAAKONRANTALAINEN KYLÄKULTTUURILEHTI ♦ XII VUOSIKERTA

Rakila - Mäntlahti - Pyötsaari - Sydänkylä - Järvenkylä - Kuorsalo - Tammio

RAMMANTTAKKAA...

Kun paraatiovesta tulevat kirjoitukset ja vallankumoukset menevät keittiön ovesta hallitsijat ja rahat.

Paraatikirjoitus

Uusin painoksemme keväästä on ollut tähän astisesti melko lailla vaiherikas arabimaailman vallankumouksiin ja Japanin seutua koettelevan määnjäristyksen, tsunamin ja ydinvoimaonnettomuuksien edelleen tätä kirjoitettaessa jatkuessa arvaamattomin kääntein. Kevään alku on tälläkertaa ollut niin rajua, että jotkut jo arvelivat koko planeetan sinkoutuneen radaltaan. Loppujen lopuksi kevät kuitenkin etenee ihan tavanomaisesti asiaankuuluvine katastrofeineen, joista suomalaisia ehkä eniten sittenkin koskettaa huhtikuiset eduskuntavaalit, joiden tulosta emme luonnollisestikaan vielä tiedä.

Talvi on täällä etelärannikon syrjäkylillä sujunut tapansa mukaan rauhallisesti, Paljosta lumesta johtuen moottorikelkkailijoita ja jalankin kulkijoita on kaatuillut ja vammautunut sopivassa määrin, myös autoja on poimittu jokatalviseen tapaan Museotien pientareilta. Pitkän pakkasjakson vuoksi lämmitykseen on uponnut enemmän tarmoa kuin aiempien vuosien lauhoina talvina. Klamilan koulu meinasi singahtaa jonnekin bittiavaruuteen, mutta se saatiin palautettua paikalleen ainakin toistaiseksi kylälaisten uteliaisuuden ja tiedonhalun ansiosta.

Mäntlahden lasten ja lastenmielisten laskiaisriehä jäi viettämättä kun kukaan ei tasoittanut tanssikallion mäkeä. Lunta oli luultavasti liikaa. Hiihtolatuja on kuitenkin onnistuttu avaamaan niin Mäntlahteen, Klamilaan, kuin luultavasti muuallekin pakkasten lauhduttua. Meren jää on paksua kylien alueella ja lumipäälylystekin kovettunut kantavaksi, joten rakennustarvikkeita ja hiekkaa päästään taas saariin kuljettamaan. Lentopallon peluuta ei ulkosalla ole vielä aloitettu ainakaan Rantaituvan kentällä, sillä hanki ei nurmikentällä vielä kannata, mutta joukkueita jo kootaan. Pelit alkanevat siinä vaiheessa kun lumi on muuttunut vihreäksi.

Tämä helmikuun numeromme on parisen viikkoa myöhässä, mikä lienee ennätys julkaisuhistoriassamme. Mitään muuta selitystä asialle ei liene kuin katastrofaalinen ilmaston lämpeneminen. Toukokuun numero ilmestyy aikataulussa nyt kun toimitus ehtii sopeutumaan. Tässä numerossa on kaksi aukeamaa mäntlahtelaisista, sekä kansainvälisistä lämpötilamittauksista, kuten viime numerossa tuli luvattua.

Rantaituvan Kylä maailmassa juhlat pitää taukoa tänävuonna. Asiaan saattaa vaikuttaa sekin, että kymenlaaksolainen kulttuuri lähtee junalla Turkuun jo toukokuussa, eikä ehdi reissusta palattuaan vielä tänäkesänä toipua. Yllätyksiä sivuraitella junasta löytyy lisätietoa tästä numerosta, kaikki on otettu mukaan, niin pellet kuin miljoonatkin, joten rahoituspohja on kunnossa ja edullista mainostilaa on saatavilla alueen yrittäjille (kts. s. 18). Kaikki ovat tervetulleita, myös matkalippuja ju-

naan on saatavilla Turkuun mäjijöille. Junassa on ravintolavaunu ja paljon muuta, oikeastaan kaikki se, mitä Kymenlaaksosta löytyy on junassa.

Mäntlahtelainen kulttuuri puolestaan valloittaa Haminan seudun edesmenneen kuvanveistäjä Sulo Mäkelän johdolla piirustuskilpailuin, teatteriesityksin ja näyttelyin Sulo Mäkelä viikon merkeissä elokuuhun mennessä.

Myös Mäntlahden kyläkirjaprojekti etenee, ja on laajentunut alkuperäisestä vain syntyperäisten kyläläisten muisteloitten kokoamisesta kattamaan koko kylän historian kokonaisuudessaan. Tässä Osakaskunnan nettisivuilta poimittua:

"Mäntlahdella on monivuosisatainen historia vanhan Museotien varrella. Vanha tie on tuonut kulkijansa ja valitettavasti myös sotaiset joukot. Vuonna 1742 tapahtui ns. Mäntlahden murros, jonka seurauksena Vanha Suomi liitettiin Venäjään. Merkityksensä on ollut myös lähisaaristolla ja vanhalla rannikko-aylällä, joka Mäntlahden kohdalla on lähellä Museotietä.

Mäntlahden historiaa ovat tallentaneet Erkki Ala-Könni 1960-luvulla ja Pekka Virolainen 1980-luvulla. Mäntlahden kylälehdissä Rannanpojat Raikaa ja Rannantaikaa on esitelty kylähistoriaa. Mäntlahden vanhasta kansakoulusta on kirjoitettu muistelmateos. Näiden lisäksi on lukuisa määrä pieniä historian murusia, mutta Mäntlahden kylän historiateos on puuttunut.

Mäntlahden kyläkirjan aikaansaamiseksi on koottu työryhmä, historian toimituskunta, joka on aloittanut toimintansa vuoden 2009 alussa. Toimituskunta on kokoontunut yhteensä kymmenen kertaa.

Toimituskunta (+ vastuualueet)

Matti Seppälä pj. p. 040-5319485 matti.seppala@hel.fi

Pekka Nikunen siht

Pentti Järviö (vanhempi ja sotahistoria)

Risto Muurman (seuratoiminta, sivistystyö)

Jouko Sahala

Helge Seppälä (elinkeinot)

Pertti Seppälä

Ilpo Tiilikka (valokuvat, kartat)

Joulukuuhun 2010 mennessä toimituskunta on toteuttanut lähes kaksikymmentä haastattelua ja tavoitteena saada loput kymmenen haastattelua 30.3.2011 mennessä. Tavoitteena on toimittaa kyläkirja vuosina 2012- 2013. Toimituskunta ei kuitenkaan yksin selviydy tehtävästään, vaan projektissa tarvitaan entisten tai nykyisten mäntlahtelaisten, kesä-asukkaiden ja naapurikyläläisten apua. Vanhat valokuvat, tiluskartat, piirrookset, kertomukset ja esi- neet auttavat projektissa."

Klamilan kyläkirjasta on ilmestynyt kaksi noin 300 sivuis- ta osaa, ja kolmas osa lienee tekeillä. Toivomme että mäntlahtelaisten esikoinen näkee myös päivänvalon. Hyvä Mäntlahti!

Näin vaalien alla on moni lakipohjainen asia jää- nyt polkemaan paikoilleen, kuten kalastukseen ja vie- märöintiin liittyvät lait ja asetukset. Kalastuksesta on kuitenkin jotain tietoa tässäkin numerossa.

Ilkka Ahmavaara

RANNANTAIDAA...

KAAKONRANTALAINEN KYLÄKULTTUURILEHTI ♦ XII VUOSIKERTA

Rannantaikaa väki ry:n jäsenlehti, sekä Sydänkylän ja www.saunalahti.fi/rantai

ISSN 1795-1054

Rakilan osakaskuntien tiedotus.

Tämä painos 200 kpl Ilmestyy kerran vuodenaikassa

Julkaisija: Rannantaikaa väki ry

PANKKI: HSOP 550600-261550

Simonmäentie 18, 49840 Mänttälahti

Vastaava ja taiteija: Ilkka Ahmavaara

p. 045 136 5882, erakko@dlc.fi

Toim.siht: Mervi Hyppänen (lent. Värrä)

p. 044 506 0370, mervi.varri@dlc.fi

Paino: Solver Palvelut

Lehteen tulevat jutut pyydetään toimittamaan lehden toimitukseen ilmestymiskuukausien alussa:

1. helmikuu 2. toukokuu 3. elokuu 4. marraskuu

LÄHETTÄKÄÄ AINEISTONNE LEHTEEMME HYVISSÄ AJOINI!

Etei juttunne julkaisu jää seuraavaan numeroon.

Asiaa tai ei - tässä numerossa:

s.2. Paratikirjoitus, Ilkka Ahmavaara	s.16. Ilmastotiede ja maailmanloppu, IA
s.3. Lasten kilpailutulokset	s.17. Globaali lämpötila, IA
s.4-5. Sulo Mäkelä viikko, Mervi Hyppänen	s.17. IPCC:n käppyrät, IA
s.6-7. Ammattikalastusta, Mirja Haskins	s.18. Yllätyksiä sivuraiteilta
s.8-9. Lumen kasvot, valokuvia, Herman Poelman	s.19. Kyhäritie - sarjakuva
s.10-11. Elämää Vanhan Suomen aikaan, MH	s.20. Vuosikokouksia
s.12. Kalastusaluepäivät, Tuomo Peltola	s.20. Klamilan kirkko
s.12. Kalastuslain kokonaisuusdistus, MH	s.20. Viron musiikkipäivä Klamilassa
s.13. Huurtreisia kuulumisia, MH	
s.13. Sydänkylä erämiehet, MH	
s.14-15. Mänttäläisten mittauksia, IA	
s.14. Tilastomatemaattinen trendi, IA	

LEHTEMME UUSI TILAUS JA TUOTANTOKAUSI ALKAA
TOUKOKUUN NUMEROSTA!

LASTEN KILPAILUTULOKSET VIIME KESÄLTÄ

Viime kesänä Kylämaailmassa 2011 Superviikonloppuna sunnuntai oli lasten päivä. Lapset mitteloivat paremmuudesta veden kannossa, tikanheitossa ja pallon pyöryksessä Mika Arolan toimiessa kilpailun vetäjänä ja tuomarina. Mikin tehtävä ei ollut helppo, sillä lapset olivat melko tasaväkisiä, suuria piste-eroja ei tullut. Palkinnot, jotka oli saatu lahjoituksina Haminan Energialta ja Haminan Seudun Osuuspankilta, jaettiin niin, että eniten pisteitä saanut sai valita mieleisensä palkinnon ensin ja sitten seuraava jne. kunnes kaikki olivat saaneet palkinnon.

Tuloslista ei mahtunut viimevuoden lehtiin, mutta tähän lehteen se mahtui. Kovan talven jälkeen on hauska muistella viime kesää ja haaveilla tulevasta.

MH

LASTEN PÄIVÄN KILPAILUJEN TULOKSET:

	Veden kanto	Tikanheitto	Pallon pyörytys
1. Sampo	7	16	4 m
2. Aino	9	12	5 m
3. Elmo	10	33	2 m
4. Anne	9	9	3 m
5. Oona	8	11	2 m
6. Henna	17	19	2 m
7. Miro	14	15	3 m
8. Jesse	16	5	2 m
9. Samuli	15	1	10 m
10. Akseli	25	1	9 m

SULO MÄKELÄ VIIKKO

SULO MÄKELÄ JUHLAVIIKKO JA MÄNTLAHDEN KYLÄ-TEATTERI MARMUT

Sulo Mäkelä-juhla viikon valmistelut etenevät hyvin. Juhlatoimikunta on kokoontunut säännöllisesti, tänäkin vuonna jo kaksi kertaa. Viikon ohjelmatarjonta on alustavasti laadittu, Mäkelän taloon kiinnitettävästä laadusta saadaan prototyyppi seuraavaan kokoukseen. Juhlaviikon juliste on painettu Kotkan Painotalossa Mika Arolan toimesta ja ensimmäiset julisteet on jo kiinnitetty. Juliste, jonka on suunnitellut Susanna Muuraman-Ovaska, löytyy ainakin Mäntlahden keskustan ilmoitustaululta.

Haminan kaupunki suhtautuu myönteisesti tulevaan Juhlaviikkoon. Juhlatoimikunnan puheenjohtaja Risto Muurman ja sihteeri Eeva Salasto vierailivat helmikuussa kaupungin johtaja Hannu Muhosen luona, joka lupautui taidenäyttelyn avaajaksi, jos hän ei ole kiinni seuraavalla viikolla starttaavassa Enduro-tapahtumassa. Opetuspäällikkö Anne Rosendahl ilahdutti tulevasta ala-asteikäisille suunnatusta kuvataidekilpailusta. Hän kuitenkin toivoi, että kilpailu kohdennettaisiin koko Haminan alueen kouluille eikä vain Vilniemen ja Neuvottoman kouluihin. Juhlatoimikunnan jäseniä vieraili Haminan koulujen rehtorien palaverissa, jossa rehtorit antoivat mm. vinkkejä tulevaa kilpailua varten.

Juhlaviikon rahoitus on vielä auki, avustushakemuksia on Risto Muurmanin ja Eeva Salaston toimesta tehty useita ja lisää tehdään. Päätöksiä tulee kevään kuluessa. Tukirahoja haetaan myös alueen yrityksiltä mm. myymällä mainostilaa tulevasta ja laajalle leviävästä Juhlaviikon esitteestä. Tilaa ei ole paljon, ehkä kannattaa jo etukäteen tiedustella mahdollista logo-paikkaa.

Taidegalleria Kymenkultaan Paussi-kioskin pihapiiriin tulee taidenäyttely kyläläisten omistamista tauluista ja sen valmistelut ovat hyvässä vaiheessa. Jouko Sahala on kartoittanut olemassa olevia töitä ja niitä on löytynyt mukavasti. Näyttelyyn mahtuu vielä teoksia joten Jouko Sahalan kartoitustyö jatkuu edelleen. Joukon puhelinnumero on 0500 554 520. Jokaisesta näyttelyyn tulevasta teoksesta on suunnitteilla tehdä pieni esittelyteksti, johon tulee tietoa siitä, milloin teos on tehty, mitä se esittää ym. Näyttelyn kaikki teokset tullaan vakuuttamaan vahinkojen varalle.

Oikealla kuvassa: Sulo Mäkelän elämästä kertovan näytelmän lukuharjoituksissa Toivolassa Arto Tulkki, Pentti Järviö, Risto Muurman ja Tapani Korpela.

TEATTERI MARMUT

Elokuussa ensi-iltaan tulevan, Risto Muurmanin kirjoittaman, Sulo Mäkelän elämästä kertovan Saviukko-näytelmän harjoitukset ovat alkaneet. Kansalaisopiston näytelmäpiiri, jossa on mukana mm. Mäntlahden Kyläteatteri Marmutin näyttelijät ja muutama Mäntlahden erämies-ten näytelmäpiiriin näyttelijä, harjoittelee tiiviisti näytelmää Ninni Suntion johdolla. Osajako on tehty ja vaativan Sulo Mäkelän roolin sai Tapani Korpela. Kylänmuujina nähdään Eeva Salasto ja Marjatta Korpela.

Saviukko-näytelmän lisäksi Teatteri Marmutin naamiot ovat lähdössä mukaan Kymenlaakso 2011 – Yllätyksiä sivuraiteilta! -tapahtumaan. Kevään kuluessa on tarjottu suunnitella esitys, jota naamiot esittävät Kari-Jukka "Kärsä" Koivistoisen ja Sanna Tannisen säestämänä. Naamioiden lisäksi junassa saattaa kohdata Tapani Korpelan Sulo Mäkelän hahmossa.

Haminassa on muitakin harrastaja-teattereita ja yhteistyötä ja kenties yhteisesityksiäkin on suunnitteilla Turun junaan, mutta ne selviävät myöhemmin, kunhan tulee tieto ketkä kaikki junaan mahtuvat, sillä paikkoja on rajoitetusti.

"Yllätyksiä sivuraiteilta! on rento ja nimensä mukaisesti yllätyksiä tarjoava, poikkitaiteellinen tapahtuma, joka esittelee ennen näkemätöntä kymenlaaksolaista kulttuuria ja Kymenlaaksoa turkulaisille kulttuuripääkaupunkivuonna 2011."Vanha Suomi valloittaa Turun mm. kuvataiteen, musiikin, teatterin, tanssin ja sirkuksen voimin. Turkuun viedään siis kymenlaaksolaisia yllätyksiä tutustuttavaksi ja tuotteita ostettavaksi!

Tapahtuma alkaa jo Kymenlaaksosta kulttuurijunan matkatessa Kotkasta Kouvolan kautta Turkuun. Yleisöllä on mahdollisuus osallistua junamatkaan joko koko matkan ajan tai osan matkasta. Matkustajille on luvassa monenlaisia taide-elämyksiä, työpajoja, musiikki- ja draamaesityksiä sekä maakunnan herkuja. Lipunmyynti tapahtumaan alkaa maaliskuussa 2011."

SULO MÄKELÄ PIIRUSTUSKILPAILU KOULUILLE

Sulo Mäkelä juhlatuokan Haminan alakouluille suunnattu kuvataidekilpailu järjestetään keväällä todennäköisesti toukokuussa. Tietävätkö Haminan koululaiset kuka Sulo Mäkelä oli, mietitytti juhlatuokan jäseniä. Allekirjoittanutta pyydettiin laatimaan lyhyt tarina Sulo Mäkelän elämästä. Tarinan tuli olla helppolukuista tekstiä, jotta vasta lukemaan oppineetkin jaksaisivat sen lukea.

Syntyi alla oleva lyhyt tarina kuvanveistäjä Sulo Mäkelästä. Kirjoituksessa on nostettu esille seikkoja, jotka kenties laittavat lukijan mielikuvituksen liikkeelle. (MH)

SULO MÄKELÄN ELÄMÄÄ

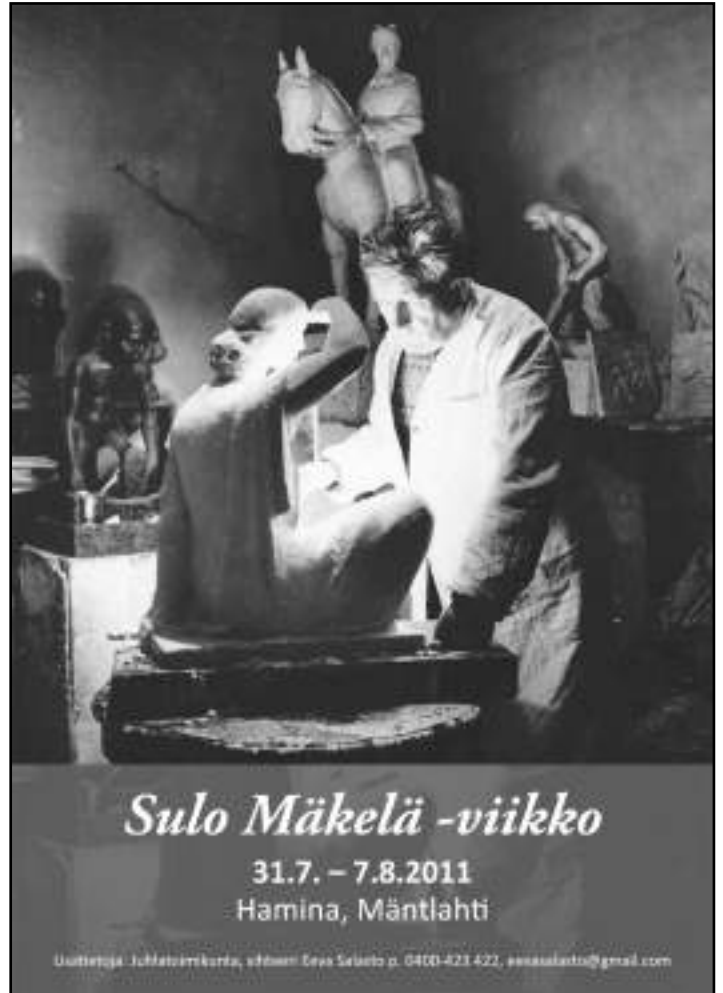
1800-luvulla laivat tehtiin puusta ja niillä kuljetettiin hiekkaa, halkoja, tavaroita ja matkustajia pitkin rannikkoa ja saaria aina Pietariin ja Räaveliin (Tallinna) asti. Laivoja rakennettiin mm. Neuvottomassa, jossa Mäkelän veljekset Benjamin ja Wilhelm (Wille) asuivat. He olivat kiinnostuneita laivanrakennuksesta, mutta Neuvottomassa oli muitakin rakentajia mm laivoja rakentava Suntion suku. Rantatilaa oli vähän.

Mäkelän veljekset olivat kuulleet, että Mäntlahdessa tarvitaan laivanrakentajia. He purjehtivat sinne tutustumaan paikkoihin. Mäntlahden suojaisa Kylänlahti oli oivallinen paikka laivanrakennukseen. Veljekset ostivat Mäntlahdesta maata ja jäivät sinne asumaan, rakentamaan laivoja sekä viljelemään maata. Willelle löytyi vaimo Karoliina Raussi naapurikunnasta Virolahdelta. He saivat 11 lasta, joista yksi oli tuleva kuvanveistäjä Sulo Mäkelä.

Sulo osoitti jo lapsena erityisiä taitoja. Hän oli taitava käsitään. Paimenessa ollessaan hän veisteli erilaisia hahmoja. Ojanpohjalta hän löysi savea, josta sai muovailtua vaikkapa kukkopillin.

Sotaväen suoritettuaan Sulo Mäkelä lähti Helsinkiin opiskelemaan ensin Lukkari- ja urkurikouluun, mutta vaihtoi myöhemmin opinnot piirustuksen ja kuvanveiston opintoihin. Hän meni naimisiin Mäntlahden kansakoulun nuoren opettajan Saimi Samolan kanssa, joka kannusti miestänsä kuvanveistäjän uralle.

Valmistuttuaan hän palasi perheensä luo Mäntlahteen. Kotikylässä ei aina ymmärretty miestä, joka "ei tehnyt työtä vaan käyttää aikansa turhuuteen, kuvien tekemiseen". Kotikylässä asuessaan Sulo Mäkelä oli huolissaan kehi-

Sulo Mäkelä -viikko

31.7. – 7.8.2011

Hamina, Mäntlahti

Uutistoja: Juhlatuokasta, vrt. Eero Salonen p. 0400-421 422, sasu.salonen@gmail.com

Julisteen ja tulevan esitteen on Eero Porkan perikunnan kuvan pohjalta suunnitellut Susanna Muurman-Ovaska. Julisteen ovat myös hyväksyneet Sulo Mäkelän lähiomaiset.

tyksestään ja vuokrasi työhuoneen Helsingistä, jossa oli mahdollisuus tavata muita taiteilijoita ja käydä näyttelyissä. Hän työskenteli ahkerasti, naiset ja lapset olivat mieluisia aiheita. Utteruus palkittiin, sillä hän sai useita palkintoja ja apurahoja. Myöhemmin hänelle avautui mahdollisuus ulkomaisiin opintoihin Ranskassa ja Italiassa.

Sodan jälkeen maassamme oli paljon sankarihautoja, jonne haluttiin pystyttää muistomerkit. Sulo Mäkelä veisti Jurvan, Myrskylän, Vehkalahden, Virolahden ja Miehikkälän sankaripatsaat. Hän otti osaa Mannerheimin ratsastajapatsaskilpailuun, mutta valitettavasti ratsu oli vääränlainen, sillä hän käytti mallina omaa suomenhevostaan Vappua.

Kuvanveistotyön ohella Sulo Mäkelälle jäi aikaa opetustyöhön. Kotikylänsä Mäntlahden kansakoulun oppilaille hän opetti mm. kuvaamataittoa ja käsitöitä. Hän toimi opettajana sekä Haminan että Kotkan kansalaisopistossa.

Teksti on Mervi Hyppäsen ja Risto Muurmanin luonnos lasten piirustuskilpailua varten

AMMATTIKALASTUSTA KAHDENSA POLVESSA

Joni Etholen ja varastossa käyttöönottoa odottava rysä.

VALOKUVA MARJA-LEENA KOSKELA

Kävin Elman päivänä 12.2.11 Klamilan kalasatamassa tapaamassa Lauri ja Joni Etholenia. He ovat klamilalaisia kalastajia kahdessa polvessa, isä ja poika. Kävi ilmi, että edellisenä päivänä Joni oli saanut viralliset luvat ja on nyt itsenäinen ammatinharjoittaja. Klamilan vanhempi ammattikalastaja Lauri Etholen aloitti toimintansa vuonna 1998.

Ryhdyin kirjoittamaan pientä sievää paikalliskalastusta suosivaa kylälehdentäytettä, kun kävinkin ilmi, että on kyse paljosta muusta. Mihin ne jäljet johtavatkaan, ellei syytötehtäälle. Minun katsantokannassani se tarkoittaa rahaa, valtaa ja omistusta. Klamilan kalasataman rakennuksen kustansi valtio ja isännöi Virolahti. Valitetaan, että satama on vajaakäytöllä. Nyt kylässä aloitti toinenkin kalastaja, Joni Etholen.

Kalaa menisi kaupaksi enemmän kuin sitä saadaan. Kalakauppa on auki lauantaiaamuisin. Kyläläiset eivät ole kauppaa omakseen ottaneet. Asiakkaita käy 5-6. Kesällä mökkiläiset moninkertaistavat asiakasmäärän ja kauppa on kannattavaa. Joni Etholen lupaa, että puhelinsoit-

to tuo kalat kotiin niille, joille satamaan kulkeminen aiheuttaa hankaluuksia.

Millä kalastaja sitten elää? Kalat kaupataan tukkuun muualle, lähinnä pääkaupunkiseudulle. Kalastus siis siinänsä kannattaa, kertoo Joni Etholen. Kyllä sillä perheenkin elättää ja talon maksaa, lisää vielä sinkkuna elävä uusi yrittäjä.

Mitä muuta hankaluutta ammatinharjoittamisessa on kuin talvinen asiakaskato? Isä- Etholen huomauttaa, että kalastuksen käytännössä glamour (hohto) on kaukana. Työ on raskasta eikä aina niin kaunista katsottavaa, ei mitään meri-idylliä.

Suurin hankaluus on kalavesien sijainti etäällä satamasta, lähinnä Haminan edustalla. Optimietäisyys sataman kalankäsittelypaikalta apajille on 5-10 km. Haminaan on tuota paljon pitempi matka. Talvella kuljetaan moottorikelkalla ja kesällä veneellä. Käytössä on myös jäähdytyslaittein varustettu pakettiauto. Polttoainekustannukset kohoavat.

Kuten tiedetään kalastus on luvanvaraista. Klamilan sataman 2000 hehtaarin lähivesiä hallinnoi Sydänkylän osakaskunta. Järvenkylän osakaskunta on naapurissa. Sydänkylässä maata omistavat saavat maittensa arvon mukaisesti osuuden kalavesistä ja se ilmaistaan yksiköinä. Erilaiset pyydykset tarvitsevat eri määrän noita yksiköitä. Eikä siinä vielä kaikki, vaan pyydykset ovat erilaisessa asemassa toisiinsa nähden. Verkolla voi kalastaa, jos on yksiköitä, mutta rysät vaativat sen lisäksi vielä lisäluvan.

Joni Etholen suhtautuu toiveikkaasti tulevaisuuteen. Ka-

VALOKUVA MARJA-LEENA KOSKELA

lastajan ammatti kiinnostaa ja hän tietää, että kala menee kaupaksi. Klamilan satama antaa loistavat puitteet. Kalastuksessa puhaltavat uudet tuulet toivottavasti luovat uusia käytäntöjä myös Sydänkylän osakaskunnan vesille. Joni jätti Sydänkylän osakaskunnan johtokunnalle anomuksen rysäkalastuksen aloittamisen puolesta. Samoin teki myös isä-Lauri. Johtokunta kokoontui 20.2. ja se on kutsunut yleisen kokouksen, jossa päätetään yksiköiden käytöstä ja rysäluvista. Kalastushallinnon tarkoitus on ollut edistää ammattikalastusta. Sydänkylän vesistöä 1500 yksikköä on varattu ammattikalastajien käyttöön.

Uusi mahdollisuus kalastajille on valtion suunnitelma tukea särkien ja lahnojen poistokalastusta (KALISTUS-hanke). Asiasta kirjoitti Kymen Sanomat 12.2.11. Kyseessä on ympäristöhoitoprojekti, jolla aiotaan vaikuttaa rannikon rehevöitymiseen. Särkikaloissa on sitoutuneena rehevöittävä fosforia. Ylikasvaneet särkikalakannat vievät myös elintilaa ns. arvokaloilta, kertoo KySa.

Joni Etholen tietää, että näille särkikaloille on kysyntää idässä. Venäläiset eivät pidä niitä roskakaloina, vaan nimenomaan kysyvät särkiä ja lahnoja. Hän olisi lähdössä mukaan näihin talkoisiin, kunhan rysänkäyttö sallittaisiin ja kalastuksen paikallisesti sallivia yksiköitä myönnettäisiin. Cursor on ollut mukana auttamassa uutta kalastajaa alkuun. Joni kiittää projektipäällikkö Esa Korkea-

mäen ja yritysneuvoja Pirjo Kuuselan osuutta yrityksen-
sä alkuunsaattajina.

KALISTUS-hankkeen lisäksi Joni esittelee muitakin tulonlähteitä. Hän esimerkiksi tarjoutuu ottamaan mukaansa matkailijoita. Kyseessä ei ole kalastusreissu vaan tutustuminen kalastajan työhön, kun hän käy kokemassa rysiään ja verkkojaan. Kyseessä on elämysmatkailu eikä mukaan oteta onkia eikä virveleitä.

Mukana jutteluhetkessä Klamilan kalankäsittelyrakenuksen taukotuvalla oli Markku Tahko, joka muisteli menneitä aikoja, jolloin 30-50 venekuntaa lähti Kelviikin satamasta merelle. Täältä vietiin kalaa, nyt sitä tuodaan, hän ihmettelee. Markku on ollut mukana kalastuskunnan toiminnassa menneinä vuosina. Hän tietää vesien tilan huonontuneen ja särkikalojen lisääntymisen olevan faktaa.

Maallikon on vaikea hahmottaa kaikkia asiaan liittyviä seikkoja. Esimerkiksi vesienliikaaajiksi on ehdotettu maanviljelyä, veneilyä, suo-ojia, sateita. Mikä niistä on pahin, siitä ei liene yksimielisyyttä. Samoin lupiin ja niiden myöntämiseen vaikuttavat monet seikat, jotka ovat asiaanviihkiytneitten tiedossa.

Mirja Haskins

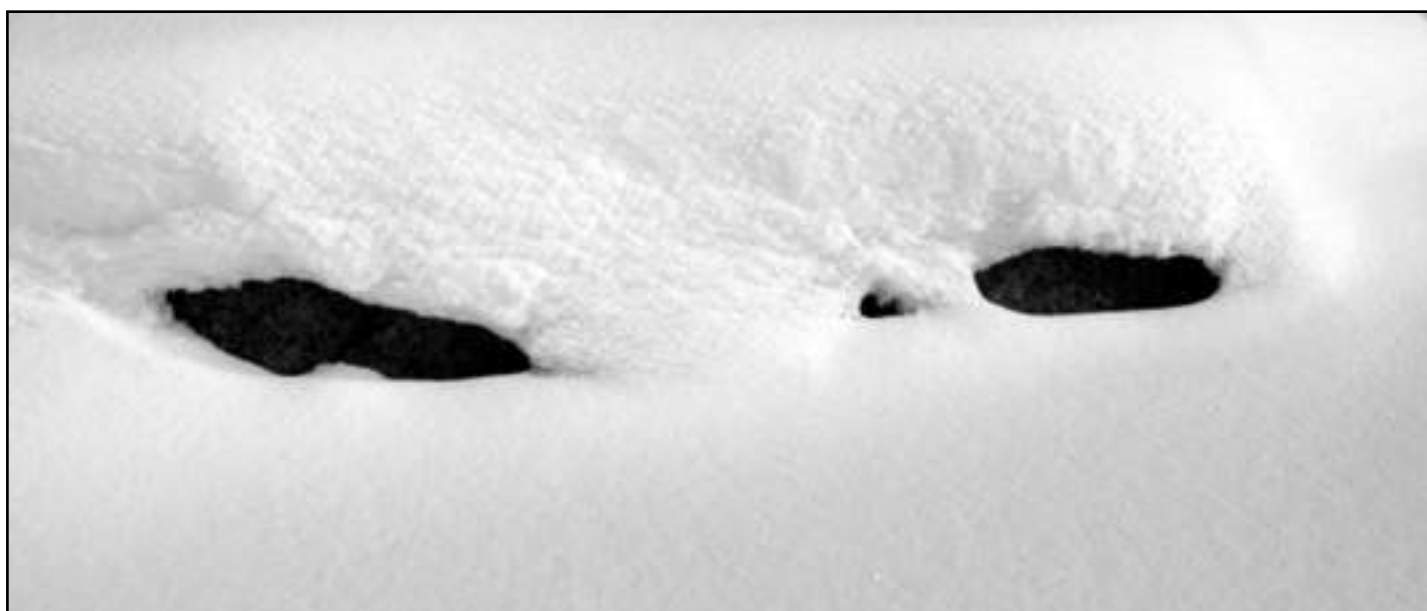
Joni Etholen putsaa avantoa isä Laurin ohjauksessa Häppösen saaren edustalla.

LUMEN KASVOT

HERMAN POELMANIN VALOKUVIA TALVELTA 2009-10

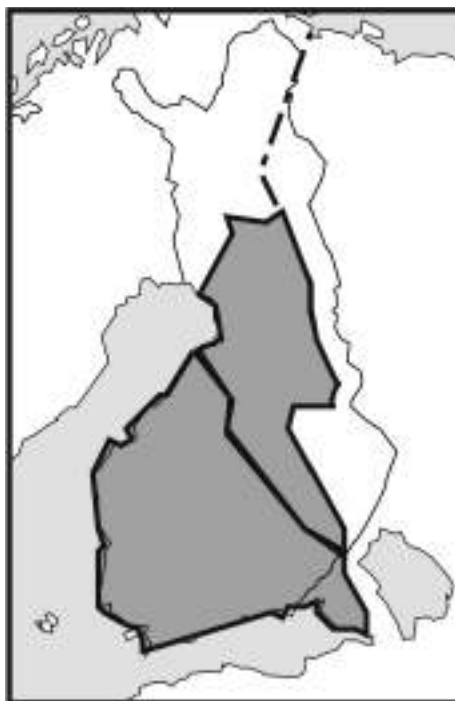
ELÄMÄÄ VANHAN SUOMEN AIKAAN

VALPURIN TARINA

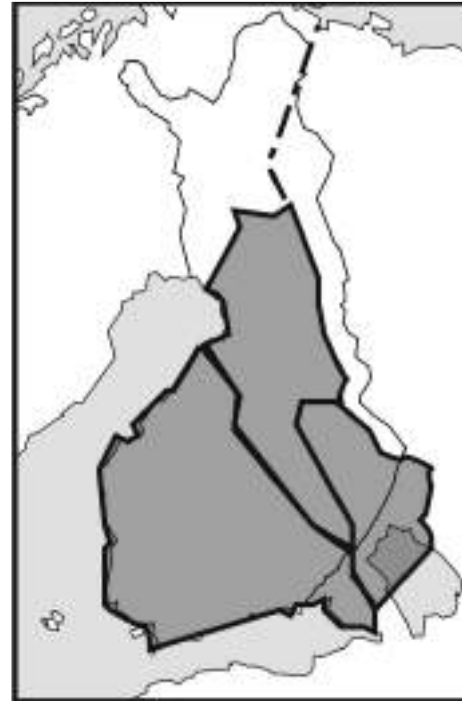
Historioitsija Martti Korhonen Kotkasta oli syksyllä Toivolassa kertomassa Mäntlahden historiasta. Hän valotti kylän historiaa kuvitteellisen Valpurin tarinan avulla aikana, jolloin Suomi kuului Ruotsiin, mutta oli ajoittain venäläisten miehittämä. Martti Korhonen kertoi jotain Valpurin elämästä, mutta mielikuvitusta käyttäen voimme kuljettaa Vapurin tarinaa myös läpi 1700-luvun historian, jonka aikana Suomi siirtyi Ruotsilta Venäjälle.

Tavallisen väestön elämä oli 1600-luvulla ja 1700-luvun alkupuolella vaikeaa, sillä sitä rasittivat suuret verot ja sotaväenotot. Vuosien 1561-1721 aikana Ruotsi kävi noin 30 sotaa ja sotaväenotot, joissa talonpojat joutuivat luovuttamaan parhaita miehiä sotaväkeen, räsivät myös suomalaisia. Mäntlahden tiloista Maakirjanumero 2. eli Yrjönen varusti 1600-luvulla ratsun miehineen sotaan saaden näin helpotusta maksettaviin veroihin.

Sotia seurasivat nälkävuodet.

Työssiinän rauhan aika 1595 - 1617.
Suomalainen alue Ruotsin vallan alaisena.

Stolbovan rauhan aika 1617-1721.
Suomalainen alue Ruotsin vallan alaisena.

Vuosina 1695-96 oli niin kylmää, että satoa ei saatu ja vuonna 1697 Vehkalahden väestöstä neljännes kuoli nälkään. Mäntlahdessa Maakirjanumero 5. eli Sipilän koko isäntäväki menehtyi nälkään. Valpuri syntyi heti nälkävuod-

sien jälkeen vuonna 1698 juuri ennen Suurta Pohjansotaa, joka alkoi vuonna 1700. Venäläisiä joukkoja alkoi liikkua Kuninkaantiellä. Tien varrella asuva väestö joutui välillä asumaan metsissä ja saaristossa olevissa piilopirteisissä. Valpurinkin perhe muutti metsään. Muuttaessaan kyläläiset ottivat mukaan jopa talon ikkunat, jos niitä oli onnistuttu hankkimaan. Tilanteen rauhoittuua muutettiin takaisin kylään.

Sotien lisäksi väestöä rasittivat erilaiset taudit. Sotajoukot levittivät niit

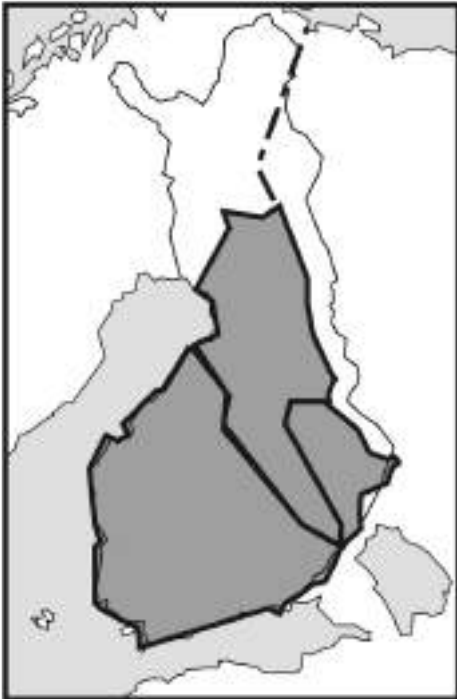

Venäjän vallan alainen ns. Vanha Suomi 1721 - 1743 - 1809.

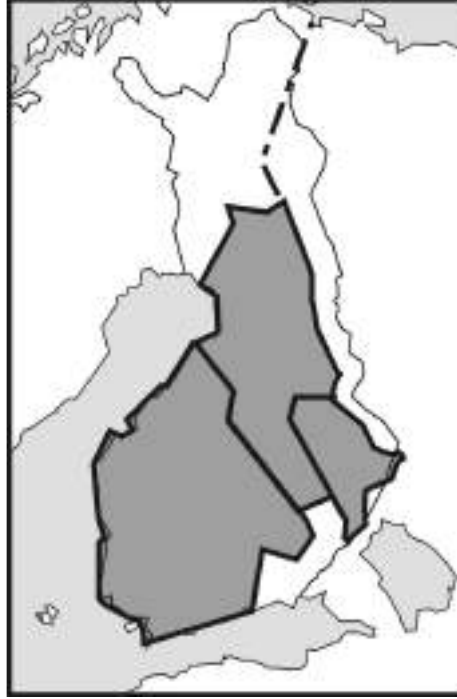

Valpuri oli sattanut näyttää tältä. Anita Ahmavaaran maalaus 1990-luvulta.

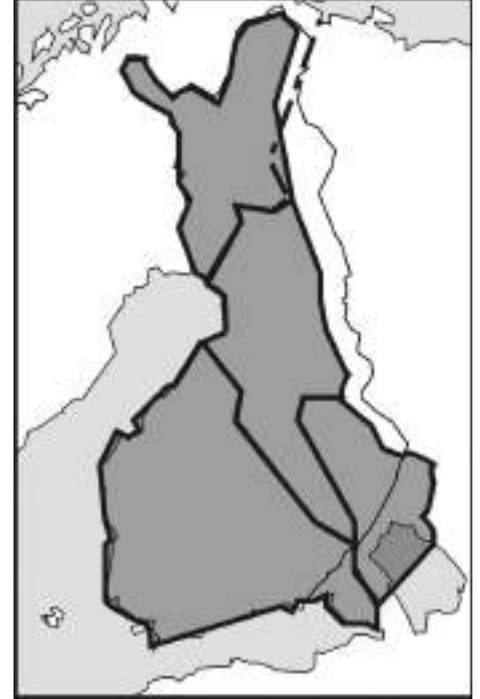
KARTAT ILKKA AHMAVAARA 2009

Uudenkaupungin rauhan aika 1621-1743. Suomalainen alue Ruotsin vallan alaisena. Vanhan Suomen aika alkaa Venäjällä.

Turun rauhan aika 1743 - 1809. Suomalainen alue Ruotsin vallan alaisena. Myös Hamina liitettiin Venäjään Vanhaan Suomeen.

Haminan rauhan aika 1809 - 1920. Koko Suomi liitettiin Venäjän alaisuuteen aina itsenäistymiseen saakka.

ä liikkeessaan paikasta toiseen. Taudit kulkivat myös kauppiaiden mukana. Mäntlahdesta purjehdittiin mm. Rääveliini (nyk. Tallinna) kaupantekoon. Vuonna 1710 tuli eräältä Räävelin matkalta paiserutto kylään. Valpurin äiti menehtyi tautiin kuten muutama muukin kylän nainen. Tauti sairastutti eniten naisia, jotka olivat tekemisissä ruokatarvikkeiden kanssa, sillä ruttoa levittivät rotat.

Suuri Pohjansota päättyi Uuden kaupungin rauhaan vuonna 1721, jonka jälkeen Haminan kaupungin merkitys kasvoi. Linnoituskonttorin johtaja oli laatinut vuoden 1723 valtiopäiville Suomen puolustus suunnitelman, jossa Suomen linnoittamisella oli tärkeä osuus. Linnoitustyöt aloitettiin Haminassa, Lappeenrannassa ja Kajaanissa.

Haminan merkitys kauppapaikana kasvoi linnoitustöiden myötä ja kaupungille sekä sitä ympäröivälle maaseudulle koitti paremmat ajat. Valpurista oli kasvanut nuori tyttö ja hän pääsi palvelukseen Haminaan, piiksi kauppiaan taloon.

Vuosien 1739-40 aikana Ruotsi alkoi varustautua sotaan keisarinna Elisabetin hallitsemaa Venäjää vastaan. Sota alkoi vuonna 1741 ja Suomessa kuoli vuosien 1741-42 välisenä aikana lapsia ja naisia mm. erilaisiin tauteihin

enemmän kuin nälkävuosien aikana. Valpuri oli mennyt naimisiin linnoitustöissä olevan miehen kanssa ja heille syntyi kolme lasta, jotka kaikki menehtyivät kaupungissa riehuneeseen kuumetautiin.

Valpurin aviomies joutui armeijaan, kun Ruotsin sotaväki tarvitsi lisää miehiä. 2 000 miestä koottiin Mäntlahden kylän itäpuolelle paikkaan, jossa sijaitsee Mäntlahden murros ja ahtaat. Siellä oli tarkoitus pysäyttää lähestyvä venäläisten sotajoukko. Ennen venäläisten saapumista liikkeellä oli huhu, jonka mukaan paikkaa lähestyi valtava joukko venäläisiä sotilaita. Ruotsin armeija perääntyi Mäntlahdesta ennen kuin yhtään laukausta ehdittiin ampua. Venäjä valloitti Suomen vuonna 1742 ja alkoi ns. pikkuvihan aika. Sota päättyi Turun rauhaan vuonna 1743. Ruotsin ja Venäjän välinen itäraja siirrettiin Kymijoenle.

Valpurista tuli Venäjän kansalainen ja hänen olonsa paranivat. Verot alenivat ja Venäjältä saatiin ruokapua. Säätyläiset kiinnostuivat Mäntlahden kylän taloista ja Maakirjannumerot 1. ja 2. siirtyivät pikkuhiljaa säätyläisomistukseen. Lähitöllä sijaitsevan Brakilan kartanon sai haltuunsa haminalainen kauppias Reinhold Böisman, jonka palveluksessa Valpuri oli ja hä-

nelle tarjoutui mahdollisuus muuttaa miehensä kanssa lähelle kotikylää kartanon alustalaiseksi.

Talot olivat vielä pääosin savupirtejä, mutta 1700-luvun kuluessa savupirteistä siirryttiin uunillisiin taloihin. Uunin rakentaminen opittiin venäläisiltä. Venäläiset upseerit eivät suostuneet asumaan noen mustaamissa savupirteissä vaan heille jouduttiin rakentamaan uunilliset talot vaaleine huoneineen.

Valpuri syntyi aikana, jolloin taudit, verot ja sodat koettelivat tavallista ihmistä Elämänsä loppupuolella hän sai nauttia vähän helpommastakin elämästä. Lähitöllä oli Venäjän pääkaupunki Pietari, jonka rakentamiseen tarvittiin materiaalia kuten hiekkaa ja kiviä Mäntlahdesta asti. Valpurille ja hänen miehelleen riitti työtä. Valpuri kuoli vuonna 1765 eikä nähnyt kuinka Venäjä valloitti Suomen vuosina 1808-09 ja koko Suomi liitettiin Venäjään Haminan rauhassa vuonna 1809. Suomen matka kohti itsenäisyyttä alkoi, sillä maata ei hallittu Venäjän lakien mukaan vaan Suomen omien, Ruotsin vallan ajoilta periytyvien vuosien 1772 ja 1789 perustuslakien mukaan keisarin toimiessa itsevaltiaana.

KALASTUSALUEPÄIVIEN SATOA

Aiemmin esitetyt virkamiesten laatimat kalastuslain kokonaisuudistuksen esitykset ovat järkytyksessä. Kalastuslaki säilyy todennäköisesti pääpiirteittäin ennallaan ja kiire lain uudistamiseksi on saatu pysäytettyä. Seuraava eduskunta käsittelee lain todennäköisesti vuoden 2013 tai 2014 aikana.

ELY-keskusten virkamiesten vallan tavoittelua rajoitetaan ja vesialueiden omistajien lähellä olevat "kalatalousalueet" perustetaan. Merialueelle virkamiehet esittävät yhtä kalatalousaluetta Kymenlaaksoon. Kalastusaluepäiville osallistuneiden virolahtelaisten ja haminalaisten mielestä tulisi perustaa kaksi erillistä kalatalousaluetta Kymenlaaksoon eli Haminan ja Kotka-Pyhtää kalatalousalueet. Virolahden ja Haminan kalastusalueen hoitokunnat koontuvat maaliskuussa yhdessä pohtimaan tilannetta.

Kalatalousalueuudistus uhkaa Virolahden vapaita kalastusta, jota säätelee vain kalastuslaki. Haminalla on valmisteilla uusi käyttö- ja hoitosuunnitelma. Rajoituksia on tulossa alamittoihin, pyyntitapoihin ja silmäkokoihin täytyy vain ihmetellä halua rajoittaa ja ohjata paikallisten kalastajien toimintaa. Verkkokalastus on vähenevässä ja pyyntipaineet olemattomat, joten lisäpykäläien laadinta on turhaa toimintaa.

Virkamiehet ajavat edelleen yhden kalakortin mal-

lia. Yhdellä kortilla voisi kalastaa koko maassa yhdellä vavalla lukuun ottamatta erityiskohteita. Vuonna 2010 viehekalastuskertymä oli noin 2,8 milj. euroa ja valtion kalastuksenhoitomaksukertymä noin 6,2 milj. euroa. Yhden kortin mallissa vesialueen omistajat ja oman kylän alueella kalastavat kyläläiset laitetaan maksumiehiksi toisten harrastukselle, jota tehdään kylän alueella ja vesialueen omistajien vesillä. Täysin tuomittava ajatus. Nykyinen käytäntö on hyvä. Kyläläisille ja vesien omistajille pienempi maksu ja ulkopuolisille toisten yksityisillä vesillä kalastaville vapakalastajille huomattavasti korkeampi maksu.

Nykyisen lain mukaan viehekalastuskertymä palautuu lyhentämättömänä vesialuekorvauksena vesialueet omistaville osakaskunnille. Vesialuekorvausta tulee myös noin 20 % kalastuksenhoitomaksukertymästä eli n. 1,2 milj. euroa. Sydänkyllän saama vesialuekorvaus vuodelta 2010 on noin 2 200 euroa. Vesialuekorvaus käytetään kokonaisuudessaan kalaveden hoitoon.

Hallituksen esitys löytyy internetistä osoitteesta:

<http://www.finlex.fi/fi/esitykset/he/>

ks. Vireillä olevat esitykset

Tuomo Peltola

TILANNEKATSAUS KALASTUSLAIN KOKONAISUUDISTUKSESTA

Maa- ja metsätalousministeriön kala- ja riistaosaston uljohtaja Pentti Lähteenojan tilannekatsaus kalastuslain kokonaisuudistuksesta. Lyhennelmä esityksestä Valtakunnallisilla XXIII kalastuspäivillä 16.2.2011.

Uudistuksessa kalastusoikeudet säilyvät pääpiirteittäin ennallaan. Laista poistetaan ns. "Kuolleita kirjaimia". Tavoitteena on säilyttää yleiskalastusoikeudet pääosin ennallaan ja kalastusoikeuksien järjestelmää erityisesti kalastusoikeuksien välisten suhteiden osalta selkeyttää ja yksinkertaistaa.

Lakisäätöisiä tehtäviä pyritään uudistuksessa vähentämään niukkenevien resurssien takia. Uudistuksessa säädettävät tehtävät rahoitetaan pääasiassa kalastuksen harrastajilta kannettavilla maksuilla. Ns. yhden kortin malli, joka mahdollistaa kalastuksen yhdellä kortilla koko maassa erityiskohteita lukuun ottamatta, on valmisteluisa ollut eniten esillä.

Kalakorttivarojen käytön tehokkuutta ja vaikuttavuutta pyritään lisäämään muodostamalla kalatalousalueita, jotka laatisivat toiminta-alueelleen käyttö- ja hoitosuunnitelman. Uusi organisaatio rahoitetaan kalakorttivaroilla. Kalatalousalueet muodostetaan yhdistämällä kalastusalu-

eet riittävän suuriksi luonnontieteellisiksi kokonaisuukiksi.

Vesialueiden omistuksen pirstaleisuus vaikeuttaa kalavesien käyttöä ja hoitoa. Uudistettavaan lakiin on tarkoitus saada toimivia säädöksiä, joiden pohjalta omistajat voivat tehdä keskinäistä yhteistyötä.

Ammattikalastajan määritelmä muuttuu kaupallisen kalastajan määritelmäksi, jonka tunnusmerkkejä olisivat ansainta- ja myyntitarkoitus. Kaupallisen kalastajan pääsyä kalavesille on tarkoitus helpottaa ja säätää käyttöoikeus tehokkaiisiin pyydyksiin sekä ilmoitusvelvollisuus saaliista.

Kalastuksen valvontaa koskevan kalastuslain muutosesitys on valmistumassa eduskunnassa. Muilta osin kalastuslain kokonaisuudistus käsitellään huhtikuun vaalien jälkeen kokoontuvassa eduskunnassa, jolla on mahdollisuus hyödyntää avoimessa ja laajassa vuorovaikutuksessa tehtyä mittavaa uuden kalastuslain valmistelutöitä.

Mervi Hyppänen

HUURTEISIA KUULUMISIA

Klamilan avantouintiseura Huurteisten Uimareiden toiminta jatkuu vilkkaana. Vuosikokous on pidetty ja puheenjohtajana jatkaa Risto Kouki. Varapuheenjohtajaksi kokous valitsi Erkki Toikan ja hallituksen jäseniksi Outi Koukin, Sirkka-Liisa Koukin, Raine Kääriän ja Pirjo Kääriän sekä varajäseniksi Aino Hynnisen ja Olli-Pekka Korpelan.

Saunan suursiivous- ja pesutalkoot pidetään sunnuntaina 13.3. klo 14. Huurteiset tarjoaa talkoolaisille makkarat ja juomat. Kevätretki suuntautuu tänä vuonna Lemille, jonne lähdetään 26.03. klo 9.00 Kujansuulta. Luvassa on saunomista, avantouintia ja Lemin särää. Ilmoittautua voi Risto Koukille puh. 040 539 3681. Matkalle pääsee, jos bussissa on vielä tilaa.

Kevätkauden Huurteiset päätää 29.4. Huurteiset eivät kuitenkaan jää tauolle, vaan suunnitteilla on retki Huovariin, kunhan jäät sulavat.

Huurteiset ovat irrottautuneet Suomen Ladusta jäsenten yhteisellä päätöksellä. Toimintaan sillä ei ole vaikutusta, yksittäinen jäsen huomaa sen ehkä ainoastaan siitä, että Suomen Ladun lehteä ei enää tule. Avantouinnit Klamilan veneilijöiden rantasaunalla Klamilan Kalasatamassa jatkuvat tiistaisin ja perjantaisin klo 17-20. Kävijöitä on ollut runsaasti, helmikuuhun mennessä yli 30 enemmän kuin viime vuonna samaan aikaan.

Jäsenmaksuksi yhdistys päätti 10 euroa ja perheiltä 15 euroa ja sen maksettuaan saa sarjalipun ja kausikortin vähän halvemmalla. Kertamaksu saunaan on 4 euroa.

MH

Ennen ja jälkeen avannon. Anita Ahmavaaran piirustuksia.

SYDÄNKYLÄN ERÄMIESTEN TALVIKOKOUS

(Sydänkylän erämiesten nettisivuilta koottua)

Sydänkylän erämiesten talvikokous pidettiin metsästysmajalla 6.2.2011. Jäseniä oli paikalla 15 kpl. Seuran 56 toimintakautta luotsaamaan kokous valitsi puheenjohtajaksi Petteri Kauppinen, varapuheenjohtajaksi Taisto

Puustellin, sihteeriksi Heli Kotirannan ja rahastonhoitajaksi Pentti Postin. Johtokunnan erovuoroisten tilalle valittiin entiset ja väistyvän johtokunnanjäsenen Pertti Tahkon tilalle valittiin Joni Pekonmäki. Seuraan ei valittu uusia jäseniä eikä jäsenmaksua korotettu.

Yllämainitun lisäksi tehtiin seuraavat valinnat: Ampumajaoston puheenjohtaja Joni Pekonmäki Riistanhoitojaoston puheenjohtaja Kai Harjula. Suurpetoyhdysmies Timo Kouki. Majaisännät Timo Kouki, Riitta Malmi ja Joni Pekonmäki.

MITTAUSTULOKSIA 2008-11 MÄNTLAHDESSA KASVUKAUSI LYHENEÄ ILMASTON VIILENTYESSÄ

Ilmasto ei lämpenäkään uusimpien IPCC:n piiriin kuuluvien tutkimustulosten mukaan Pohjois-Euroopassa, vaan viilenee jopa seuraavat kymmenen vuotta. Lämpeneminen tapahtuisi muualla. Viimeiset kolme vuotta myös Mäntlahden mikroilmaston mittauksia sopivat tähän uuteen näkökulmaan, ja esittelemme tuloksia tällä aukeamalla. On mahdollista, että myös koko maapallon ilmasto olisikin viilenemässä, mutta pitäydymme tässä paikallisiin havaintoihin.

Niitä, jotka viljelevät vielä maata elinkeinokseen, tai pitävät edes pientä puutarhaviljelystä kotitarpeiksi varmasti kiinnostaa tulevat satonäkymät, joihin vaikuttaa ilman lämpötila, kasvukauden pituus. Meille kerrottiin että ilmasto lämpenee ja sadanta lisääntyy, näin ei ole viimeisen kolmen vuoden aikana käynyt, ainakaan mikäli uskomme päivittäisiä lämpötilamittauksia Rantaituvalla. Myös Ilmatieteenlaitos luultavasti ilmoittaa lähiaikoina, että Suomen ilmasto on viilenemistilassa, (johtuen globaalista ilmaston lämpenemisestä).

Voodoo tieteen "or what ever" edustajana joudun kuitenkin ottamaan kantaa omiin mittauksiini edes vähän. Tilastoitua mittausdataa ei tietääkseni Haminan alueelta ole ainakaan Ilmatieteenlaitoksella, joten omat mittaukset on ainoa empiirinen aineisto, josta lähteä tekemään päätelmiä tällä alueella.

Rantaituvan kolmevuotta kestäneet päivittäiset lämpötilamittaukset eivät täytä modernien mittausasemien ehtoja, mutta täyttää kyllä hiukan vanhempien, mahdollisesti yhä edelleen toiminnassa olevien alkeellisempien

mittausasemien ehdot. Toisinsanoen mitataan vuorokauden ylin ja alin lämpötila, ja niistä lasketaan keskiarvo, todennäköisesti vähintään yhtä tarkasti, ellei tarkemmin, kuin esim 1800 luvulla tai esim. sähköttömällä syrjäseuduilla nykyään.

Tällä aukeamalla on esitetty eritavoin mittauksista saatua tilastoa. Ehkä merkittävin havainto on, että kolmevuotijaksolla talvet ovat pidentyneet ja viilentyneet, kesät puolestaan lyhentyneet ja kuumenneet, ilmiö joka tapahtui 40 luvulla. Näiden kolmen vuoden lämpötilojen keskiarvot puolestaan osoittavat määrätietoista viilenemistä, joka ei varmaankaan yhtä jyrkästi jatku (muutenhan mentäisi pakkasen puolelle).

Ilkka Ahmavaara

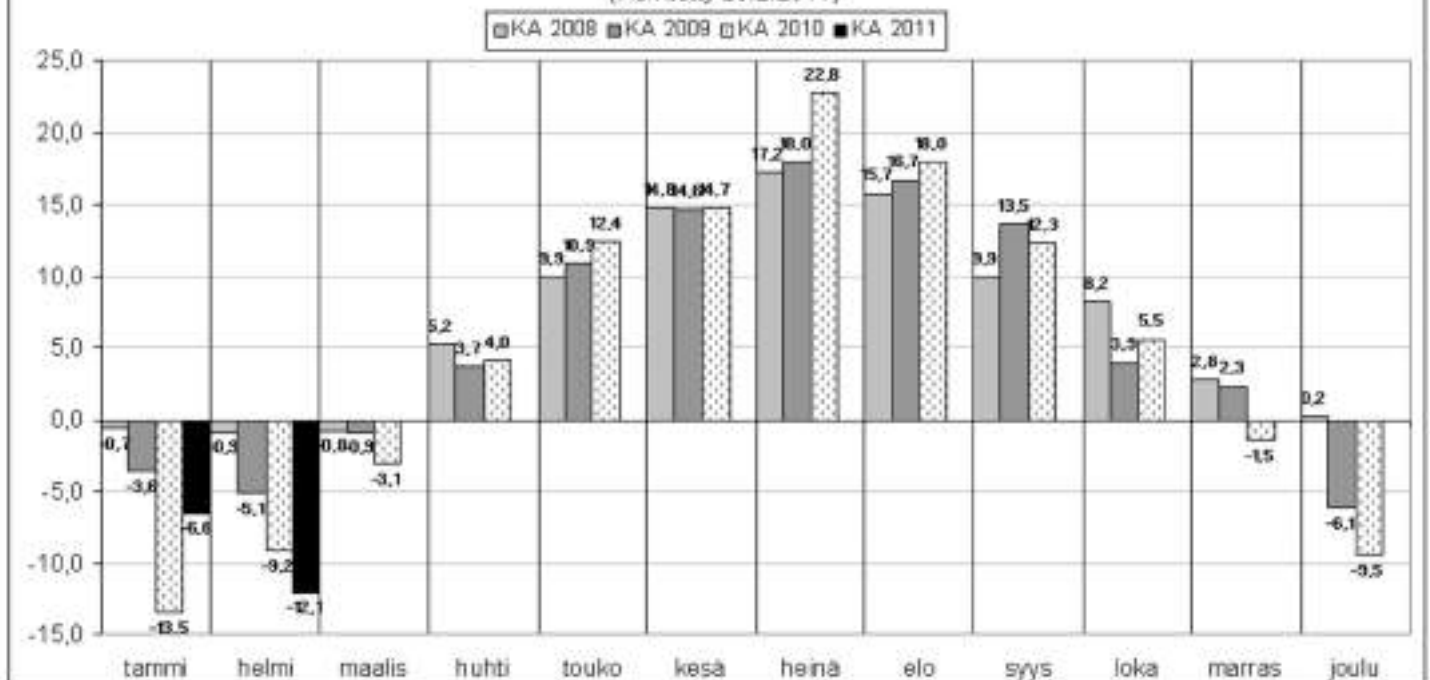
TILASTOMATEMAATTINEN TRENDI

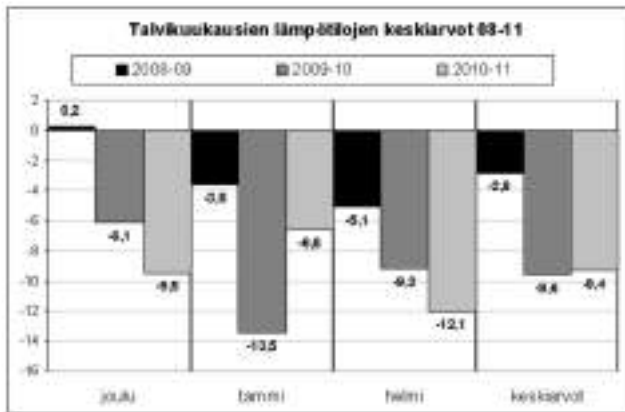
"Vuoden keskilämpötila on aina vuoden keskiarvo, samoin kuin periaatteessa minkä hyvänsä jakson keskiarvo vuodessa, joka toistuu vuoden välein. Jotta voitaisiin päätellä jotakin trendeistä, tarvitaan yleensä minimissään viisi mittausvuotta, joista voidaan laskea sekä keskiarvo, että keskihajonta. Näiden lukujen saamiseen menee siis viisi vuotta. Kun sitten seurataan 5 vuoden jaksoja, pitää niitä olla minimissään 6 perä j jälkeen, joista voidaan tarkastella suuntautumista, jos sellaista on olemassa.

Eli, jos 6 peräkkäisen 5 vuoden jakson keskiarvo nousee trendinä, voidaan tilastollisesti päätellä, että kyseessä on trendi, jos yksikin 5 vuodenjakson keskiarvo ei tätä noudata, niin kyseessä ei ole trendi."

Ylläolevassa lainauksessa (JeanS tiedefil) esitetty menetelmä lienee hyvä standardi, jota ilmastotieteessäkin voitaisiin noudattaa, mutta harvoin niin käy. Itsekään en ole vielä tällä metodilla ensimmäistäkään käppyrää tehnyt, en Rantaituvan mittauksiin tai noihin kansainvälisiin mittauksiin, mutta jatkossa kyllä sovellan, kun saan taulukkolaskentaohjelman rakenneltua toimivan koodin. (IA)

Kuukausittaiset lämpötilan keskiarvot Mäntlahdessä 2008-2011.
(Päivitetty 28.2.2011)

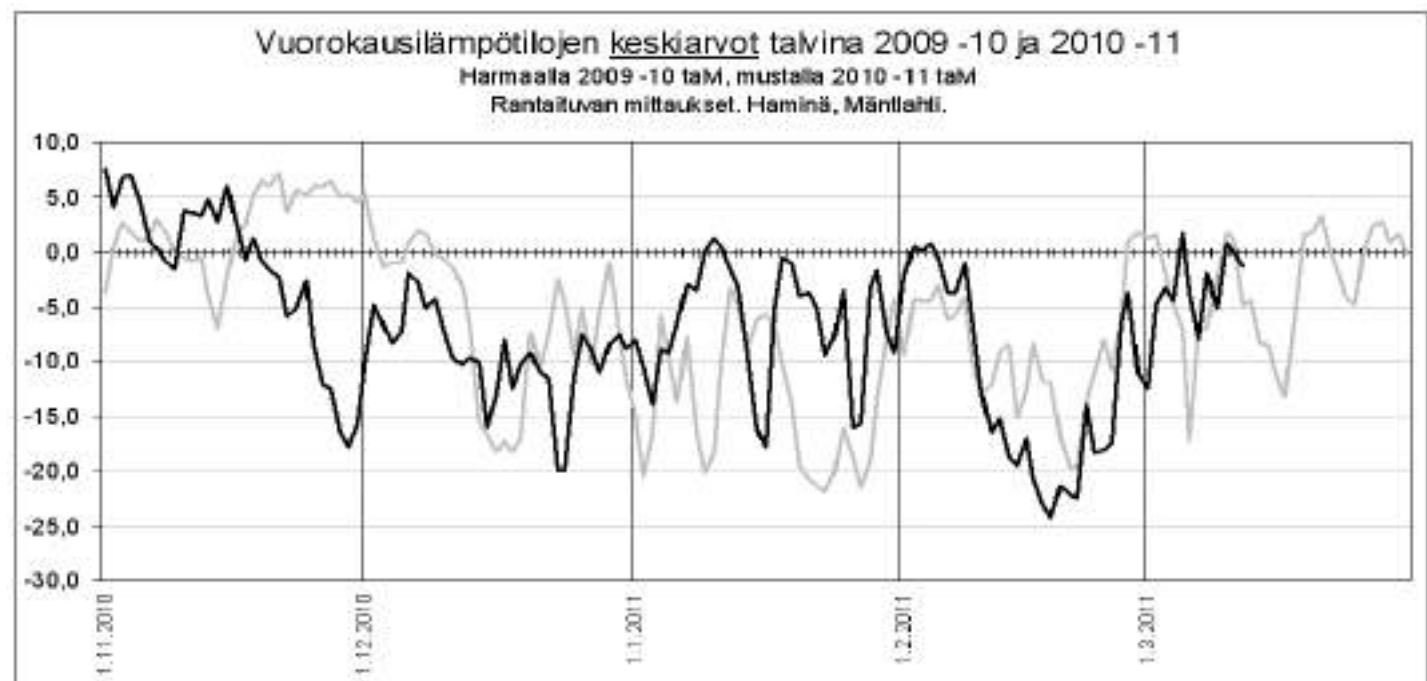
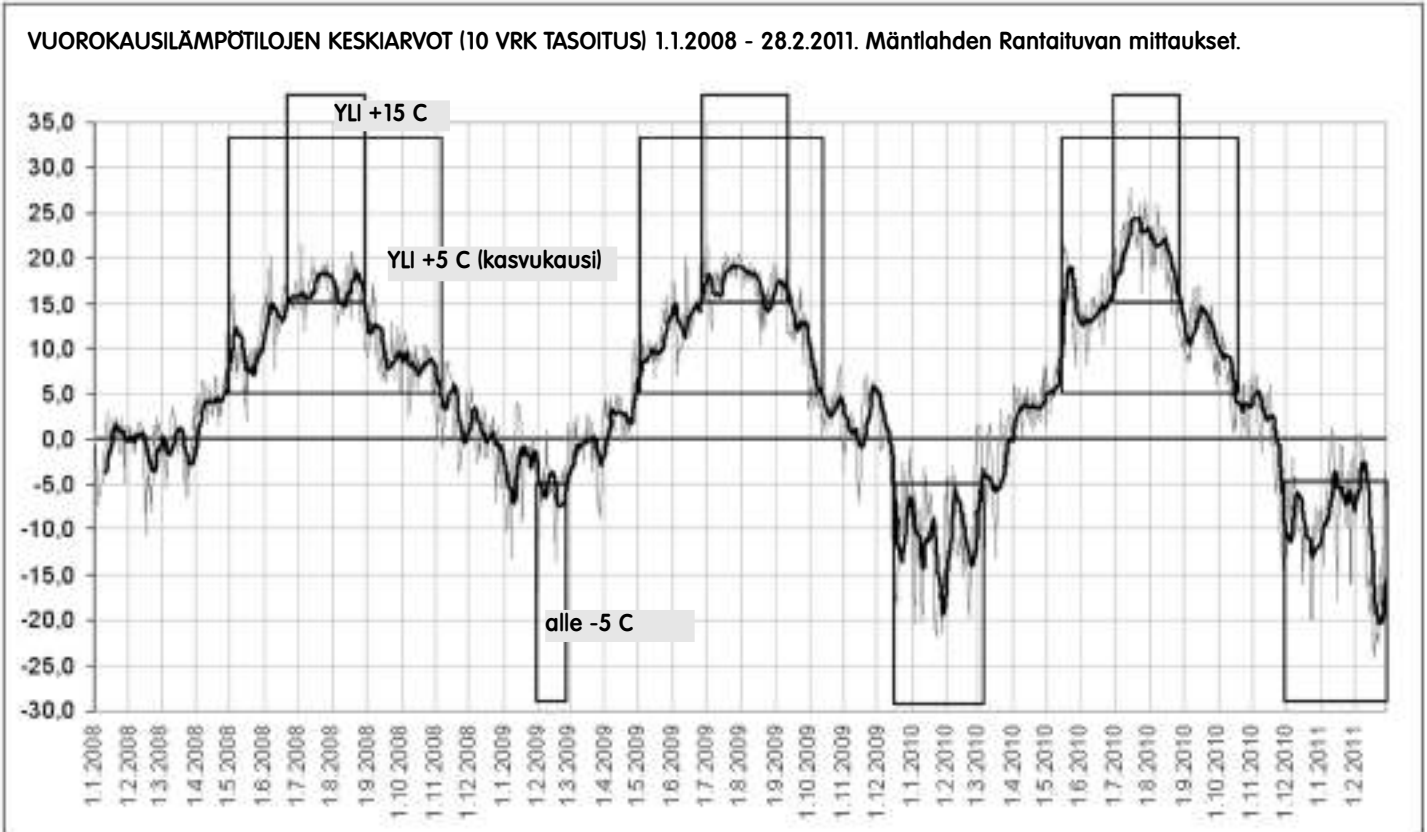

Tämä talvi oli yhtä kylmä kuin vuosi sitten.

Jos vuosilämpötilojen putoaminen jatkuisi tätä tahtia, olisi meillä muutamien vuosien päästä pakkasta kesälläkin!

ILMASTOTIEDE JA MAAILMANLOPPU

Ihmiskuntaa lienee kiinnostanut aikojensa alkuhämäristä alkaen lopullinen selitys kaikelle. Tätä ovat tarjonneet uskonnot, mutta kaikenkattavaa yhtenäisteoriaa etsitään myös modernista länsimaisesta tieteestä, josta sellaista ei kuitenkaan koskaan ole löytynyt, ei edes ilmastomallinnuksesta, jolla arveltiin voitavan selittää ihmisen elinehtojen riippuvuussuhteet maapallolla avainsanalla hiilidioksidi. Popularisoinnissa idea kuitenkin tavoitti median, poliitikot, ja tietenkin liikemaailman.

PELKOKERROIN

Kaikkialla missä käydään sota, käydään sitä uhan, pelon, toivon ja vapautuksen mielikuvilla. Tunnettuja ihmisyhteisön ohjaamisen toimintatapoja ovat keppi ja porkkana, kärjistetyksi keppi on helveti ja porkkana paratiisi. Kepin pelolla ohjataan käyttäytymistämme, ja unelmien porkkanalla annetaan toiminnallamme moraalinen oikeutus. Tätä voisi sanoa humanististen tieteiden ja taiteiden alueeksi, jota ei moderni länsimainen matemaattis-fysikaalien, ns. eksakti tiede tutki.

Mikään ei kuitenkaan estä matemaattis-fyysisten tieteitten tuloksien tulkitsemista vaikka maailmanlopun enteiksi, hyvänä esimerkkinä viime aikojen toistuva uutisointi maapallon ilmakehässä tapahtuvasta ilmastokatastrofista.

MONEY, MONEY, MONEY

Raha liikkuu maailmalla kansallisvaltioitten verotulojen, sotateollisuuden, kemianteollisuuden (mm elintarvikkeet, huumeet), ja nyttemmin myös uuden ilmastoteollisuuden keskinäisten suhteiden mukaisesti. Ei tarvitse olla älykäs havaitakseen, että koko rahatalouden maksaa tavalliset ihmiset, joita lienee jo kuutisen miljardia, usein hengellään.

MAAILMAN PARANTAMINEN

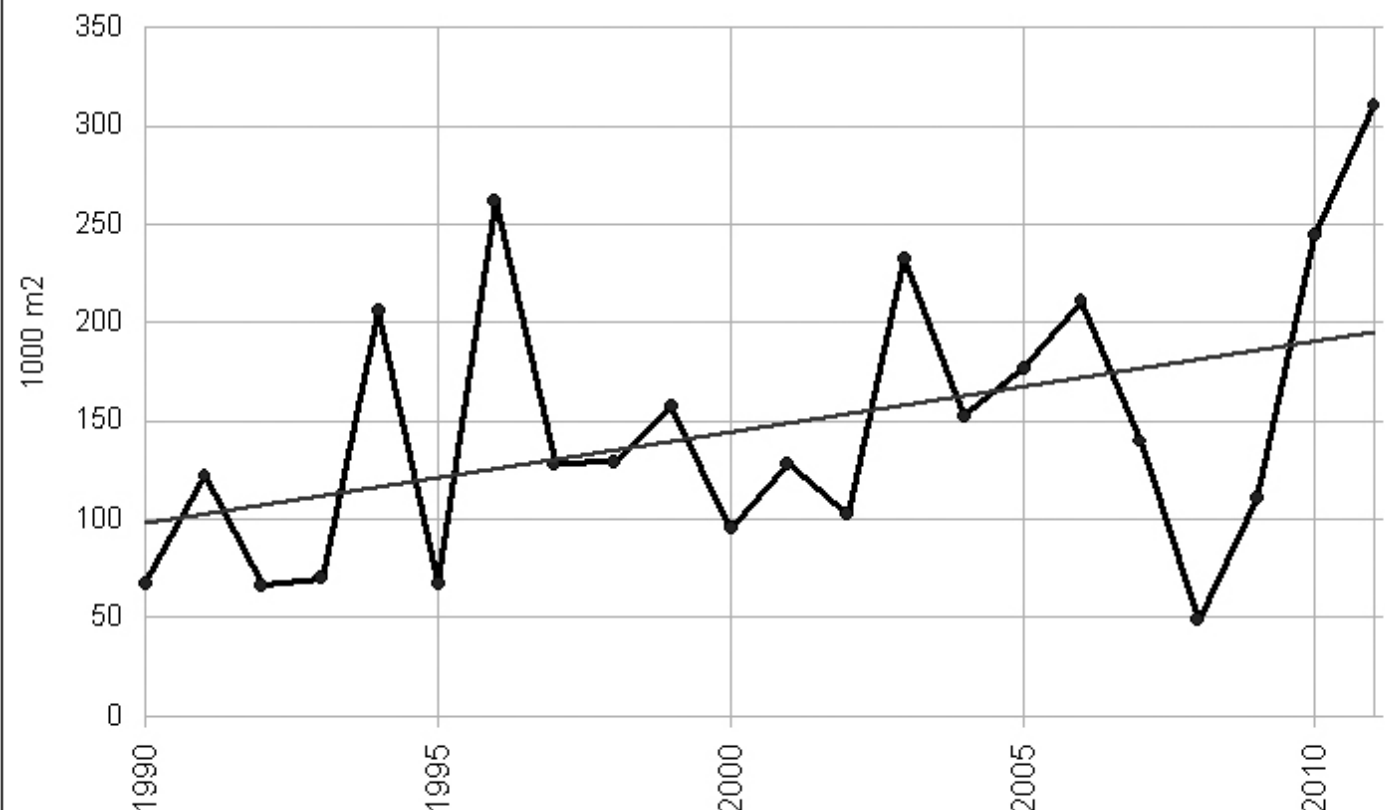
Maailmaa ei voi parantaa kuin humanismin tai jonkin uskonnon hengessä. Modernin länsimaisen tieteen näkökulmasta katsoen maailmalla on toimintatapansa, jota voimme vain koettaa paremmin ymmärtää, ja ehkä siten parantaa omia elämänehtojamme, emme maailmaa, jota vasta tutkimme.

Vapaa tiedonvälitys toteutuu ensikertaa internetin avulla huomattavasti laajemmin ja hallintorajoja rikkoen kuin koskaan aiemmin ihmiskunnan historiassa. Aittoa tieteellistä keskustelua käydään myös tutkijoiden kesken aivan avoimilla sivustoilla, valtaosaltaan tietysti englanniksi. Seuraamalla CO2 raportin tai Tiede.fi foorumin Geologia, maa, ilma ja meri keskusteluita saa nopeasti linkkejä tapahtuvaan tutkimukseen ja ajatuksen aihioita. (IA)

Itämeren jääpeitteen maksimit 1990-2011

Lähde: Ilmatieteenlaitos (abc)

Ilkka Ahmavaara

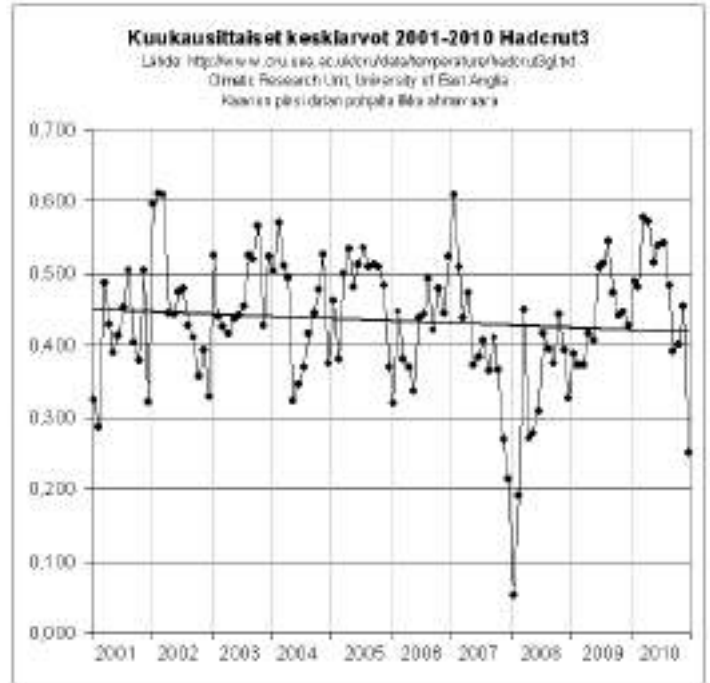

GLOBAALI LÄMPÖTILA

Joskus 60-luvulla tietokoneiden laskentakyvyyn ansioista heräsi kiinnostus siihen, voitaisiinko mitata koko maapallon ilmakehän lämpötila edes jokseenkin reaaliaikaisesti. Syntyi ilmastotiede nykyisessä mielessä, toinsanoen tuli mahdolliseksi laajan havaintoaineiston käsittely tilastomatemattisesti. Supertietokoneitten kehittyessä olennaisen dynaamisesti 2000 luvulle tultaessa pystyttiin rakentamaan itsenäisesti toimivia ilmastomalleja.

Maapallo on suuri ja kiinteitä mittauspisteitä harvassa, varsinkaan ei merellä, ja yleensäkin vain siellä, missä asuu ihmisiä. Satelliitit mittaavat eräänlaisella kaikuluotain tekniikalla myös joitain mahdollisia lämpötiloja, mutta kuinka ne sitten yhdistetään pinnalla tapahtuvaan "elohopea" mittaukseen on yhtä konstikasta kuin se, miten lusto, maaperän sedimentti (tai ikijään ilmakehämittausten Co2 arvot) voitaisiin yhtenäistää nimenomaan lämpötilaan edes muutaman asteen tarkkuudella, saati sitten nyt julkaistavilla 0,001 asteen tarkkuuksilla.

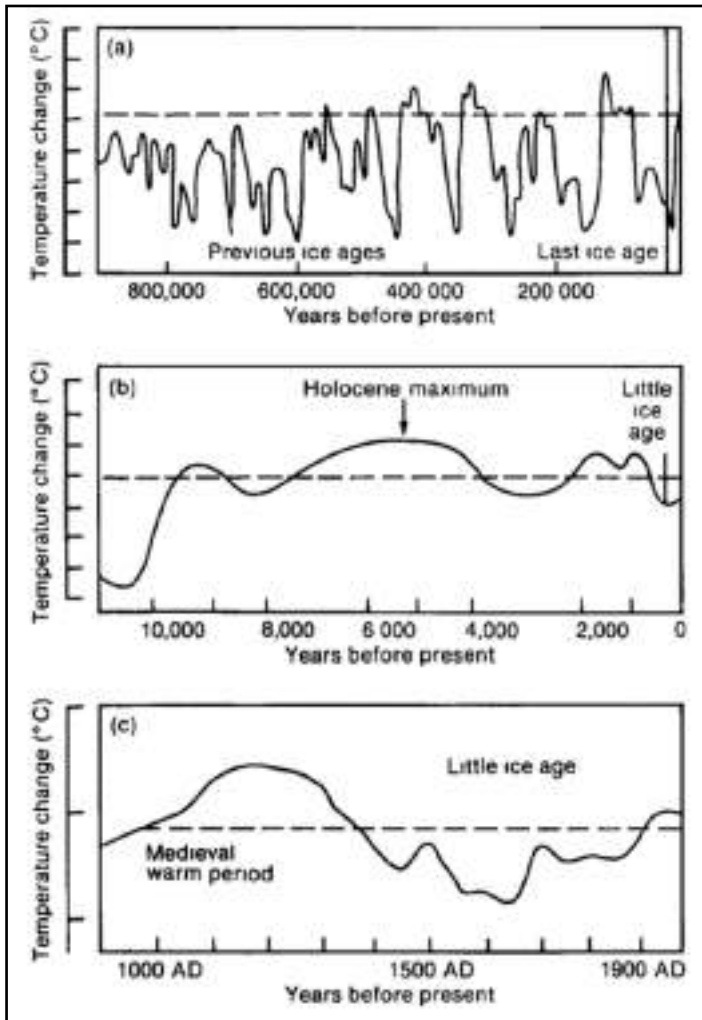
Pitkän aikajakson ilmaston lämpötilojen arviot eivät perustu mittauksiin, vaan geologisiin puun lusto ja maaperän sedimentti tutkimuksiin. Mitatun lämpötilan historia puolestaan on varsin lyhyt, ja mittauspisteiden standardeja täyttäviä lienee ollut toiminnsa korkeintaan noin viimeiset 50 vuotta, toki erilaisia lokimerkintö-

Ainoan eurooppalaisen globaalia lämpötilaa mittaavan tutkimusryhmän tulos viimeiseltä kymmenvuotisjaksolta. Ilmasto ei ole lämmenyt mittausjaksolla.

ja löytyy sattumanvaraisesti koko kirjoitustaidon ajalta.

Tiede ei kykene millään tavoin määrittelemään ja mittaamaan globaalia lämpötilaa pitävästi, tätä tuskin kukaan väittääkään, mutta epämääräisiä mittaustuloksia silti julkaistaan totuuksina maallikkomediassa, vaikka ne ovat vain erilaisten laskentamallien tuloksia. (IA)

IPCC:N KÄPPYRÄT

Kansainvälisen ilmasopaneelin IPCC:n raportit ovat muuttaneet ajan myötä. Vasemmalla edelleen laajalti hyväksytyjä käyriä pitkänajan ilmastokuvasta, jotka perustuvat geologien tutkimuksiin merenpohjan ja maan sedimenteistä, sekä puiden lustoista. Alimpana viimeisten tuhannen vuoden lämpötilakonstruktio, ns. "paistinpannu". Nämä kuvat julkaistiin IPCC:n raportissa 1990.

Alla puolestaan sitten IPCC raporttiin vuonna 2007 päätynyt ns. Mannin "Lätkamaila", jossa yhdistettiin geologisiin tutkimuksiin mittareilla mitatun lämpötilan noin satavuotinen historia varsin dramaattisin seurauksin. Mannin käyrä tuskin enää esiintyy seuraavassa raportissa, sillä siinä on tasoitettu geologisten mittauksien tuloksia jo silmännähdenkin liioitellusti. Lätkämällä kuitenkin saatiin aikaan ilmastokohu, Al Gore sai Nobelin palkinnon ja maailmaa ryhdyttiin pelastamaan. (IA)

HEI SINÄ KULTTUURI- TAI MATKAILUALAN YRITTÄJÄ!

Kutsumme sinut mukaan kevään kiinnostavimpaan kymenlaaksolaiseen kulttuuritapahtumaan – Kymenlaakso 2011- Yllätyksiä sivuraiteilta!

Kyseessä on rento ja yllätyksellinen, poikkitaiteellinen tapahtuma, joka esittelee kymenlaaksolaista kulttuuria ja osaamista Euroopan kulttuuripääkaupungissa Turussa 13.-15.5.2011.

OHJELMA JA AIKATAULU:

To 12.5.2011

Junan lastaus ja lähtöjuhla Kotkassa illalla

Pe 13.5.2011

Lähtö Kotkasta aamulla. Junan lastaus ja lähtöjuhla Kouvossa. Matka Lahden, Riihimäen, Hämeenlinnan ja Tampereen kautta Turkuun. Perillä valloitusparaati: Turku rautatieasema – keskusta.

Perjantai- ja lauantai-illan päätteeksi K2011-klubi.

La 14.5.2011

klo 11-16 Suuri valloitusjuhla, kaupunkitapahtuma Vähätorilla. Ohjelmalava, esittelypisteitä, tuotemyyntiä, katukeittiö.

Ohjelmaa Turun kirjastossa: Kino Kymenlaakso, lastenkulttuuria. Lauantai-iltana paluumatka Kouvolan kautta Kotkaan.

Su 15.5.2011

Paluujuhla ja valloitusretken voitonmerkkien luovutus maakunnan päättäjille Kymenlaaksossa.

MIKSI KANNATTAA TULLA MUKAAN JA MITEN VOIN OSALLISTUA?

Kymenlaaksossa on hieno historia, taito selviytyä nykypäivän haasteista ja rohkeutta katsoa tulevaisuuteen.

Paikallinen kulttuuri ja kaikki sen tekijät ovat maakunnan suuri voimavara.

Haluamme nyt koota yhteen maakunnan parhaat voimat, osaajat ja taitajat ja viedä ryminällä osaamistamme nähtyille.

Haluamme kertoa kaikille, keitä olemme, mistä tulemme ja myydä maakuntaamme!

Tänä vuonna tapahtuu paljon kiinnostavaa kulttuuripääkaupunki Turussa ja sinne menevät kaikki. Myös me!

Tapahtumat Turussa keskittyvät Aurajoen rantaan vilkkaan Vähätorin ja Turun uuden kirjaston ympärille.

Turun kirjaston keskimääräinen kävijämäärä on 4.300 kä-

vijää päivässä.

Satakunta järjesti vuonna 2010 Vähätorilla vastaavanlaisen maakuntatapahtuman, jossa vieraili kahden päivän aikana 25.000 kävijää.

Osallistumalla tapahtumaan pääset luomaan ja kokeilemaan uutta ja erilaista: kulttuurin tekijöiden, luovien ja matkailualojen yrittäjien yhteistyötä markkinoinnissa.

Hyödyt tapahtuman laajasta näkyvyydestä ja tasokkaasta ohjelmasisällöstä.

Kartutat kontakti- ja yhteistyöverkostoasi niin kotimaakunnassa kuin Turussakin.

Olet läsnä siellä, missä kaikki kiinnostava tapahtuu.

TULE JA TUO OSAAMISESI MUKAAN NYT!

Mahdollisuutesi osallistua tapahtumaan:

Ainutlaatuinen junamatka ja kaupunkitapahtuma Turussa

Näkyvyys tapahtuman internet-sivuilla

Myynti/esittelymahdollisuus tuotteillesi ja palveluillesi junassa ja Turussa Vähätorilla

Ilmoitustilaa käsiohjelmassa

Osallistumishinnat yrittäjille:

Paketti 1: 95 euroa

meno-paluu junamatka Kymenlaakso-Turku-Kymenlaakso

web-näkyvyys (www.k2011.fi, facebook)

maininta tapahtuman käsiohjelman osallistujaluettelossa

Paketti 2: 150 euroa

Paketti 1

myyntipiste kulttuurijunassa ja Vähätorilla

Paketti 3: 250 euroa

Paketti 1

myyntipiste kulttuurijunassa ja Vähätorilla

ilmoitustilaa käsiohjelmassa 1/4 sivu

Lisäksi tapahtuman tuote- ja markkinointiryhmä suunnittelee ilmoittautuneiden yritysten tuotteille uusia ja innovatiivisia markkinointimuotoja, joka sisältyy kaikkiin paketteihin (1-3).

Paketit eivät sisällä majoitusta. Lisätietoa markkinoinnista ja edullisesta majoituksesta tulee myöhemmin ke-

VUOSIKOKOUKSIA

Rannantaikaa väki ry:n vuosikokous pidetään Rantaituvalla, Simonmäentie 18, 26.3. 2011 klo 15.00. Kokouksessa käsitellään sääntömääräiset asiat sekä yhdistyksen sääntömuutos.

Hallitus

Mäntlahden osakaskunnan ja kalastuskunnan vuosikokous pidetään Toivolassa sunnuntaina 27.3.2011 klo 13.00. Kokouksessa käsitellään sääntöjen määräämät vuosikokousasiat ja päätetään osakaskunnan varojen käytöstä vesialueen laadun parantamiseen. Lisäksi päätetään Mäntlahden osakaskunnan sääntöjen uudistamisesta ja kalastuksen valvonnasta.

Hoitokunta

Sydänkylän osakaskunnan vuosikokous 20.3. klo 12:00 Sydänkylän erämiesten majalla.

Pyötsaaren kalastuskunnan sääntömääräinen kokous
Pyötsaaren kalastuskunnan sääntömääräinen vuosikokous pidetään lauantaina 26.3.2011 kello 13.00 Mäntlahden seuratalo Toivolassa (Museotie 820). Valtakirjojen tarkastus alkaa kello 12.30. Kokouksessa käsitellään vuosikokousasiat ja sääntöjen muutos

Pyötsaaren maaosakaskunnan sääntömääräinen vuosikokous

Pyötsaaren maaosakaskunnan sääntömääräinen vuosikokous pidetään lauantaina 9.4.2011 kello 12.00 Haminan Varuskuntakerholla (Kadettikoulunkatu 3). Valtakirjojen tarkastus alkaa kello 11.30. Kokouksessa käsitellään vuosikokousasiat, sääntöjen muutos ja päätetään Vepsun ja Pulterin saarten rakennusakueiden lohkomisesta.

KLAMILAN KYLÄKIRKKO

- **Ke 16.3. klo 12 KINKERIT**
Timo Lavola
(Huom! Omat Katekismukset mukaan)
- **Su 20.3. Sanajumalanpalvelus klo 10**
Jarmo Uotila
Lukija: Elina Piispa
Kolehti kyläkirkon hyväksi
- **Ma 25.4. klo 10 Messu**
Jorma Uotila
Lukija: Alpo Korpela
Kolehti kyläkirkon hyväksi
- **Su 29.5. klo 10 Messu**
Jorma Uotila

*Muutokset mahdollisia ja niistä tiedotetaan
Kaakonkulma lehdessä.*

Kaakonrannan kyläyhdistys järjestää perinteisen kevätreisun **Viipuriin lauantaina 7.5.2011**. Sitovat ilmoittautumiset 19.4. mennessä Eeva Salastolle puh. 0400 423 422. Tervetuloa mukaan! P.S. paikkoja rajoitetusti - nopeat syövät hiitaat!

VIRON MUSIIKKIPÄIVÄ 19.3 KLAMILASSA

ERI KLAS JA ARNE MIKK KLAMILASSA

Olutsillan Klamilan osasto järjestää Viron musiikin päivän Klamilassa lauantaina 19.3. Mukana ovat Viron musiikin kaksi merkkihenkilöä kapellimestari Eri Klas ja Saarenmaan oopperajuhlien johtaja Arne Mikk.

Eri Klas muistelee muun muassa sitä kuinka hän kamppaili musiikin ja nyrkkeilyn välillä nuorena miehenä. Arne Mikk kertoo nyky-Viron musiikkielämästä. Paikalla on myös virolaisen musiikin taustavaikuttaja rakennusneuvos Veli O. Klami.

Tilaisuus järjestetään Klamilan kirkossa klo 13.00-14.30. Viron musiikin päivä jatkuu Tuglas-seuran kulttuurisihteerin Tapio Mäkeläisen aiheella Uuno Klamin sotaretki Viroon ja Viron vapaussota klo 15.30 ravintola Sillankorvassa.

Lisätietoja antavat Markku Saarainen 040 7643257 ja

Sirkka-Liisa Kouki 0500 553338.

Viron musiikin päivä Klamilassa lauantaina 19.3.

klo 13 Klamilan kirkossa

Kapellimestari Eri Klas
Nyrkkeily ja tahtipuikko
Saarenmaan musiikkijuhlien taiteellinen johtaja Arne Mikk
Saarenmaan oopperajuhlat ja Viron musiikkielämä

Klo 15.50 ravintola Sillankorvassa

Tuglas seuran kulttuurisihteerin Tapio Mäkeläinen
Uuno Klamin sotaretki Viroon ja Viron vapaussota

Vapaa pääsy

Olutsillan Klamilan osasto ja Virolahden kulttuuritoimi